

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Харків – 2023

Рецензенти:

Л. В. Гриневич – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Н. Г. Дуна – кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародної економіки та світового господарства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 19.12.2023 року)*

С 24 Світова економіка : методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / уклад.: І. С. Марченко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 36 с.

Видання містить рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту курсової роботи з дисципліни «Світова економіка». Особливу увагу приділено рекомендаціям щодо вибору теми дослідження, структурування матеріалу, оформлення та підготовки до захисту курсової роботи.

Для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» денної та заочної форми.

УДК 339.9 : 378.091.33-028.21(075.8)

©Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2023

©Марченко І. С., уклад., 2023

©Дончик І. М., макет обкладинки, 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Загальні положення	6
2. Структура, зміст та обсяг курсової роботи.....	8
3. Вимоги до оформлення курсової роботи	14
4. Етапи виконання курсової роботи.....	19
5. Критерії оцінювання курсової роботи	22
Додатки.....	24

ВСТУП

Курсова робота з навчальної дисципліни «Світова економіка» є індивідуальним навчально-дослідним завданням для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», мета якої полягає в засвоєнні та розширенні здобувачами вищої освіти теоретичних знань, оволодінні навичками самостійного вивчення матеріалу з дисципліни «Світова економіка», вмінні узагальнювати вивчений матеріал і робити об'єктивні висновки.

Успішно виконана курсова робота дозволяє викладачу перевірити рівень опанування студентом певної теми та його вміння творчо підходити до вирішення конкретних наукових завдань, підбору відповідного матеріалу, вміння його опанування та оформлення, презентації на захисті.

Курсова кваліфікаційна робота повинна мати характер теоретичного та прикладного дослідження за обраною здобувачем темою та слугувати етапом його підготовки до майбутньої діяльності у визначеній сфері, першого кроку до написання кваліфікаційної роботи бакалавра.

У курсовій роботі здобувач здатен продемонструвати свої отримані знання та навички в галузі міжнародних економічних відносин, а також вміння досліджувати проблематику в різних сферах економічної науки: зовнішньої торгівлі, виробництві, міграції, інвестиціях та фінансах, макроекономічних аспектах і проблем розвитку країн у світовому господарстві та інших.

Разом з цим, в курсовій роботі можуть бути розглянуті і теоретичні питання розвитку світової економіки, міжнародних економічних відносин, окремих економік країн, представлені обґрунтування шляхів вдосконалення проблем світового господарства, які є актуальними та доречними.

Хід опанування курсової роботи здобувачем починається з визначення теми його курсового дослідження, а також отриманням від викладача завдання з методичними рекомендаціями щодо його написання. Тематика робіт визначається і затверджується кафедрою і представлена в робочій програмі навчальної дисципліни. Співпраця здобувача з науковим керівником курсової роботи починається на етапі вибору теми курсової і продовжується до захисту курсової роботи у відповідному, закінченому та оформленому вигляді.

Важливим етапом підготовки курсової роботи є визначення її структури. Здобувач вищої освіти розробляє та представляє науковому керівнику на затвердження план курсової роботи, в якому чітко прописує назви розділів та підрозділів курсової. Саме за цим планом здобувач проводить дослідження та формує матеріал у вигляді тексту.

Консультування науковим керівником здобувача щодо процесу написання курсової роботи є вкрай важливим процесом та повинно відбуватися на регулярній основі згідно з затвердженим на кафедрі графіком консультацій. Без активного консультування з керівником, здобувачеві буде вкрай складно підготувати якісне дослідження обраної проблематики, а вірогідність успішного захисту курсової роботи буде знижена.

Відповідальність за якість роботи в рамках написання курсової роботи, окремих її частин, висновків, підбраного матеріалу цілком лежить на здобувачеві. Керівник курсової роботи здійснює:

- допомогу студенту в уточненні теми роботи і розробці її плану;
- орієнтацію на збір необхідної інформації для написання курсової роботи;
- рекомендації щодо вибору літературних джерел: наукової, методологічної і спеціальної літератури;
- консультації щодо змісту роботи;
- контроль за виконанням окремих етапів роботи;
- поради щодо оформлення роботи.

Керівник курсової роботи звертає увагу студента на недоліки в роботі (стиль викладення, оформлення, зміст підрозділів тощо), але не виправляє їх сам.

Курсова робота вважається готовою до захисту виключно у разі підписання друкованого варіанта автором роботи та його науковим керівником на титульній сторінці й здачі її на кафедру здобувачем (або іншим шляхом (у випадку зміни формату навчання через дію обставин неперборної сили)). Після цього відбувається захист курсової роботи у затвердженому кафедрою форматі, в результаті якого здобувач отримує відповідний бал, визначений комісією із захисту курсових робіт.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є комплексною формою індивідуальної, творчої роботи здобувача вищої освіти в рамках навчальної дисципліни «Світова економіка». Вона є формою контролю теоретичних, науково-практичних та методичних навичок здобувача, його вміння працювати з науковою літературою та іншими джерелами інформації, збирати, осмислювати, систематизувати та оформлювати відповідний науковий матеріал, аналізувати та порівнювати різні погляди на процеси, критично підходити до тієї чи іншої концепції, чітко висловлювати свою думку, виокремлювати обґрунтовані висновки, формулювати пропозиції та інше.

Опанування курсової роботи вирішує одночасно декілька завдань у процесі навчання здобувачів вищої освіти: навчальних (здобувач демонструє рівень засвоєння поточного навчального матеріалу, ознайомлення з відповідною проблематикою, розширює рівень знань та кругозору в рамках спеціальності «міжнародні економічні відносини»), аналітичних (здобувач демонструє вміння збирати інформацію, обробляти її, виокремлювати головне серед загального масиву даних) та дослідницьких (здобувач демонструє вміння узагальнювати зібрану інформацію та робити свої авторські висновки).

Мета курсової роботи полягає у засвоєнні та розширенні студентами теоретичних знань, оволодінні навичками самостійного вивчення матеріалу з дисципліни «Світова економіка», формуванні вміння узагальнювати вивчений матеріал і робити об'єктивні висновки.

Завданнями курсової роботи є:

- узагальнення теоретичних основ обраної теми дослідження;
- систематизація та розширення знань з дисципліни «Світова економіка»;
- опанування методів та підходів наукового дослідження згідно з об'єктом та предметом дослідження;
- збір, систематизація та обробка теоретичної та аналітичної наукової інформації в рамках теми дослідження;
- формування авторських висновків і пропозицій, які підтверджуються відповідним матеріалом.

В рамках опанування курсової роботи здобувач може використовувати певні доробки, зроблені ним під час минулих аналогічних за змістом науково-дослідницьких робіт. Доцільним також є продовження дослідження в рамках обраної теми у майбутніх наукових працях, курсових роботах за іншими дисциплінами чи при підготовці кваліфікаційної роботи, якщо матеріали та результати курсової роботи будуть мати доцільність та актуальність у майбутній перспективі.

В основі написання курсової роботи лежить глибоке осмислення відібраного матеріалу, вивчення відповідних джерел наукової інформації, аналітична робота по структуруванню, аналізу матеріалу та виокремленню авторської частини роботи – висновків та пропозицій.

Іншою, не менш відповідальною та важливою частиною опанування курсової роботи, є її публічний захист у присутності комісії з захисту курсової роботи, до складу якої входять не менше двох викладачів кафедри. Комісія уважно заслуховує здобувача вищої освіти, який викладає результати свого дослідження протягом 5-7 хвилин. Після доповіді здобувача комісія ставить йому декілька питань, що стосуються тематики дослідження та отриманих результатів, на які здобувач надає відповіді. Після цього захист закінчується та комісія оголошує загальну оцінку за курсову роботу.

2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є індивідуальним завданням для здобувачів вищої освіти та повинна мати чітку логіку побудови, певну послідовність викладення матеріалу і завершеність дослідження як результат роботи.

В курсовій роботі повинна бути чітка структура, а текст курсової роботи повинен складатись з частин, які йдуть в наступній послідовності:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- перший (теоретична частина) розділ;
- другий (аналітична/практична частина) розділ;
- висновки (заклучна частина);
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

а) Титульний аркуш

Титульний аркуш курсової роботи є типовим та оформлюється за певною встановленою формою (див. додаток А). Здобувач та науковий керівник курсової роботи ставлять свої підписи, підтверджуючи готовий до захисту статус курсової. Поля для заповнення прізвищ та ініціалів членів комісії з перевірки курсової роботи залишаються здобувачем порожніми та вписуються самими членами комісії разом зі своїми підписами та отриманим після захисту за курсову балом (оцінкою) здобувача.

б) Зміст

У змісті курсової роботи відображено назви усіх складових з ука-
занням сторінок, на яких відповідна складова починається. У змісті
обов'язково повинні послідовно фігурувати наступні частини: вступ, назва
першого розділу, назви підрозділів першого розділу, назва другого роз-
ділу, назви підрозділів другого розділу, висновки, список використаних
джерел, додатки (за наявності). Назви розділів і підрозділів мають
повністю співпадати з відповідними назвами в подальшому тексті роботи.
Вставляти в зміст інші елементи курсової роботи заборонено. Приклад
оформлення змісту – див. додаток Б.

в) Вступ

Вступна частина роботи є вкрай важливим структурним елементом, адже саме в ній прописуються основні параметри курсового дослідження, а саме:

- обґрунтування актуальності обраної теми дослідження;
- ступінь вивчення проблеми (з обов'язковим переліком основних науковців, що досліджували цю проблематику, та посиланнями на їх наукові праці);
- мета та завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження, що використовувались під час написання курсової;
- інформаційна база дослідження, на яку спирається автор;
- структура роботи.

Усі частини вступу повинні мати відповідну назву та оформлюватись відповідним чином (*див. додаток В*).

Першим етапом після визначення теми та змісту курсової роботи є етап обґрунтування її актуальності. Передбачає процес опису важливості, необхідності дослідження даної проблематики, її своєчасності. Головне завдання цього елементу – викласти бачення автора в необхідності вести наукове дослідження в рамках обраної теми. Рекомендований обсяг – не більше 0,5 сторінки друкованого тексту А4 (до 1 тис. друкованих знаків).

Наступним елементом вступу є обґрунтування ступеня вивчення проблеми. В ньому здобувач прописує перелік науковців, праці яких є літературною базою дослідження та на які автор спирається. Відповідно більша частина науковців повинна фігурувати і у списку використаних джерел, що підтверджує ознайомленість автора з відповідними науковими роботами загальновідомих вчених, що спеціалізуються на науковому дослідженні даної проблематики.

Головним елементом вступу є процес визначення мети та завдання дослідження. Формулювання мети дослідження повинно відбуватись у вигляді одного, невеликого за кількістю слів, але чіткого речення, в якому автор демонструє самоціль опанування ним курсової роботи.

Мета наукового дослідження у галузі міжнародних економічних відносинах може бути різноманітною та залежить від конкретної теми дослідження. Однак загальні цілі дослідження в цій галузі можуть включати наступні аспекти.

1. Розуміння глобальних економічних процесів. Дослідження у сфері міжнародних економічних відносин допомагають зрозуміти основні закони та тенденції світової економіки. Це включає аналіз міжнародної торгівлі, інвестицій, фінансових ринків та інших аспектів світової економіки.

2. Вивчення впливу політичних рішень. Міжнародні відносини економіки тісно пов'язані з політичними рішеннями країн. Дослідження в цій галузі можуть спрямовуватись на аналіз впливу політичних рішень, таких як тарифи, торгові угоди та санкції, на світову економіку.

3. Визначення причин та наслідків економічних криз. Дослідники цікавляться причинами світових економічних криз та їх впливом на глобальні ринки, торгівлю та рівень життя населення.

4. Розробка стратегій для сталого розвитку. Дослідження в цій галузі можуть спрямовуватись на розробку стратегій та політик, що сприяють сталому економічному зростанню, боротьбі з нерівністю та бідністю, а також на пошук способів сприяння соціально-економічному розвитку у масштабах світу.

5. Аналіз міжнародних інвестицій та фінансових ринків. Дослідження у цій галузі можуть спрямовуватися на аналіз руху капіталу між країнами, визначення впливу міжнародних інвестицій на економіки різних країн та стабільність фінансових ринків.

6. Дослідження технологічних інновацій та їх впливу на світову економіку. Дослідження в галузі міжнародних економічних відносин також можуть включати аналіз технологічних інновацій, транскордонної передачі технологій та їх впливу на конкурентоспроможність різних країн.

Головна мета, що ставиться у курсовому дослідженні, – розширити знання про світову економіку, допомогти приймати більш обґрунтовані рішення на рівні держав і міжнародних організацій та сприяти сталому і справедливому економічному розвитку.

Виходячи з мети дослідження, елементом вступу курсової роботи є завдання дослідження, тобто перелік конкретних завдань, які здобувач має вирішити у своїй роботі. Завдяки успішному їх вирішенню здобувач досягає мети роботи. Завдання дослідження повинні відображати зміст та сутність підрозділів роботи, відповідати їх кількості. Формулювання завдань дослідження доречно починати зі слів «узагальнити», «виявити», «проаналізувати», «схарактеризувати» та іншими словами, що мають на увазі спонукання на конкретну дію.

Після визначення мети та завдань курсової роботи здобувач окреслює об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це явище або процес, який є загальним для конкретної обраної проблематики та який

потребує вивчення задля відокремлення конкретної частини цього процесу. Предмет дослідження – конкретна частина об'єкта, на яку направлено відповідне дослідження, головна частина загального процесу, заради якого проводиться опанування курсової роботи. Наприклад, в темі курсової роботи «Особливості економічного розвитку нових індустріальних країн в світовій економіці» об'єктом дослідження виступить процес економічного розвитку країн світу, а предметом дослідження стануть напрями та досвід економічного розвитку нових індустріальних країн як складових елементів світового господарства.

Методичний елемент вступу включає в себе перелік використаних методів наукового пізнання, які автор застосовує при вирішенні того чи іншого завдання. Загалом будь-яке курсове дослідження спирається на використання декількох загальнонаукових методів, вдале поєднання яких дозволяє досягти поставлених цілей. Автор роботи повинен конкретно прописати, який метод застосовувався в конкретному етапі роботи.

Завершується вступна частина курсової роботи стандартним елементом «Структура роботи», в якій чітко вказується, з яких частин складається робота (вступ, розділи, висновки), кількість сторінок друкованого тексту, а також рисунків, таблиць та додатків (за наявності), найменувань літератури, що містяться в списку використаних джерел, вказується, скільки з них є електронними джерелами.

Загальний обсяг вступної частини курсової роботи не може бути менше двох сторінок друкованого тексту, але не більше трьох.

г) Основна частина

Основна частина курсової є найбільшою з усіх частин курсової роботи, в якій відображено основний матеріал. Така частина складається з двох розділів, які, в свою чергу, повинні містити мінімум 2, максимум – 4 підрозділи (рекомендовано 2-3), в кожному з яких вирішується конкретне наукове завдання.

Перший розділ курсової роботи є суто теоретичним, основу якого складає теоретичне дослідження та осмислення об'єкта дослідження. В ньому проводиться ознайомлення з основними теоретичними та методичними підходами, точками зору науковців за даною проблематикою, категоріальним апаратом, структурою та елементами відповідної теми. Мета першого розділу – продемонструвати вміння здобувача теоретично осмислювати та узагальнювати накопичені знання економічною наукою, групувати теоретичні підходи і методи. В цьому розділі максимально повинно бути представлено текстовий матеріал, поняття та описи, концептуальні схеми та інші теоретичні аспекти.

Використання статистичних та аналітичних матеріалів, навпаки, повинно бути зведено до мінімуму. Також матеріал першого розділу повинен спиратись на 60–70 % усіх посилань у списку використаних джерел курсової, адже стосується теорій, які представлені в наукових працях вчених. Це вказує на ступінь ознайомленості здобувача з різними підходами та думками з обраної теми, посилюючи якість курсової роботи. Рекомендований обсяг першого розділу – 8-12 сторінок друкованого тексту; кожний окремий підрозділ не може бути меншим за 3 сторінки.

Другий розділ курсової роботи є аналітичним, в якому представлено аналіз основних масивів статистичної інформації, динаміку основних показників, що стосуються предмета дослідження з подальшим виокремленням авторської частини курсової роботи. В ньому детально розкривається сутність проблематики, її сучасний стан, напрями практичного вирішення.

В другому розділі здобувач повинен провести аналіз й виділити перспективну частину згідно з тематикою дослідження. В цьому розділі є логічною максимальна присутність таблиць, рисунків, ілюстрованого матеріалу, але не теоретичного, а навпаки, статистичного характеру. Посилання другого розділу повинні ґрунтуватись на об'єктивно авторитетних та загально відомих статистичних базах, довідниках та інших джерелах статистичної інформації (займають приблизно 30 % загального списку використаних джерел). Останній підрозділ повинен бути присвячений перспективним напрямам розвитку обраної теми, з власними думками автора та його пропозиціями.

Рекомендований обсяг другого (аналітичного) розділу – 10-12 сторінок, а кількість підрозділів – 2-3.

д) Висновки

Висновки є завершальною частиною курсової роботи. В них повинно бути відображено результат кожного завдання, яке поставлено у вступній частині. Саме сформульовані висновки і є головним матеріалом, що виноситься на захист курсової роботи, стислим відображенням усього проведеного дослідження за обраною темою, що дозволяє переконатися у досягненні автором мети роботи.

Висновки формуються за пунктами, наводяться нумерованим списком, де перший пункт – відповідь на перше завдання, а останній, відповідно, – на останнє завдання. Не рекомендується прописувати ніякі ввідні (перед першим висновком) чи завершальні тексти (після останнього), а подавати пункти висновків нумерованим списком відповідно до змісту роботи. Рекомендований обсяг кожного пункту – до

0,5 сторінки А4, максимальний обсяг усіх висновків – до трьох друкованих сторінок. Текст пунктів висновків подається в чіткій, тезовій формі, яка відображає чітку суть отриманих результатів.

е) Список використаних джерел

Після тексту курсової роботи наводиться список використаних джерел, які використовувались як основа курсової роботи та на які йдуть посилання в тексті. Кількість джерел літератури мінімально складає 20 од., з яких джерела літературного огляду складають не менше 50–60 % загальної кількості, а усе інше відходить до аналітичних та статичних джерел інформації. Загальна кількість джерел повинна бути доцільною згідно з текстом роботи, але рекомендується не перевищувати показник у 35-40 од. Правила оформлення списку використаних джерел див. у розділі «Вимоги до оформлення курсової роботи».

є) Додатки

У додатки виносяться великі таблиці (більше 1 сторінки), матеріали допоміжного характеру, уточнюючі матеріали, блок-схеми, зразки форм, таблиць тощо.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

А) Загальні принципи оформлення

Важливим етапом опанування курсової роботи є процес її оформлення з дотриманням усіх технічних вимог до наукових робіт такого типу. Оформлена курсова робота, по-перше, набуває статусу наукової роботи, по-друге, демонструє навички та розуміння автора щодо написання наукових робіт, по-третє, є зрозумілою для освоєння тексту. Відступати від зазначених нижче параметрів оформлення забороняється.

Текст курсової роботи являє собою набраний комп'ютерний текст на одному боці аркуша білого паперу в форматі А4. Шрифт – Times New Roman, 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5. Загальний рекомендований обсяг основної частини роботи (вступ, розділи роботи, висновки) – 25–30 сторінок.

Основний текст курсової роботи розміщується на аркуші з вирівнюванням по ширині сторінки з наступними полями: лівим – 2 см, правим – 1,5 см, верхнім – 2 см та нижнім – 2 см. Абзацні виступи – 1 см.

До основних рекомендацій щодо стилістики викладення матеріалу можна віднести наступне.

1. У тексті роботи бажано уникати складних і громіздких речень. Викладення матеріалу краще розбивати на декілька окремих, але пов'язаних один з одним за змістом.

2. Бажано уникати суб'єктивних тлумачень або пропозицій, особливо якщо вони не спираються на підтверджуючий матеріал. Рекомендується викладати матеріал з об'єктивної позиції, використовуючи загальновизнані наукові думки.

3. Висловлювати матеріал рекомендується від імені першої особи множини («на нашу думку»).

4. Рекомендується не використовувати аббревіатури, крім загальноприйнятих скорочень (ЄС, ООН, ВВП та інших).

5. Останній абзац кожного підрозділу повинен логічно завершати основну думку підрозділу та слугувати переходом до наступного, але не виступати як висновок.

6. Перед кожною таблицею чи рисунком повинно йти вступне до цього ілюстрованого матеріалу речення, в якому пояснюється доцільність демонстрації цього матеріалу. Також повинно бути присутнім завершальне речення чи абзац після таблиці або рисунка.

Назви розділів роботи завжди починаються з нової сторінки, пишуться великими літерами по центру (шрифт жирний). Далі ставиться інтервал в один рядок, за яким стоїть назва першого підрозділу. Вставляти між назвами розділу та підрозділу текст будь якого характеру заборонено.

Назви підрозділів пишуться жирним шрифтом, з заголовної літери (інші літери – маленькі), вирівнювання – по ширині сторінки. Нумерація підрозділів йде цифрами, де перша – номер розділу, друга – номер підрозділу відповідного розділу (1.1 – перший підрозділ першого (теоретичного) розділу, 1.2 – другий підрозділ першого розділу, 2.1 – перший підрозділ другого (аналітичного) розділу тощо). Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, рисунків, іншого ілюстрованого матеріалу – не ставиться.

Нумерація сторінок роботи має бути наскрізною, від титульного аркуша до списку літератури та додатків. Першою сторінкою є титульна, другою – зміст роботи, третьою – вступна частина і так далі. Нумери сторінок проставляються арабськими цифрами в правому верхньому куті сторінки. Винятком є титульний аркуш – на ньому номер сторінки не проставляється.

Б) Оформлення таблиць та рисунків

Таблиці та рисунки є елементами ілюстрованого матеріалу, які демонструють певні теоретичні та аналітичні складові курсової роботи. Загальна сумарна кількість таблиць та рисунків у курсовій роботі повинна бути не меншою за 10 одиниць в основній частині курсової роботи (не враховуючи ілюстрований матеріал додатків), не менше 70 % з яких – це статистичні таблиці чи рисунки другого (аналітичного) розділу.

Усі таблиці мають бути оформлені наступним чином (див. додаток Г):

А) У правому верхньому куті над найменуванням таблиці пишеться слово «Таблиця 1.1», де перша цифра – це номер відповідного розділу, де ця таблиця знаходиться, друга цифра – номер таблиці за порядком розміщення у розділі. Відповідно в наступному розділі нумерація таблиць починається заново («Таблиця 2.1», «Таблиця 2.2»... і так далі).

Б) На наступному рядку, з вирівнюванням по центру, з великої літери, звичайним шрифтом 14 пт, йде назва самої таблиці без крапки у кінці.

В) На наступному рядку йде сама таблиця з полями.

Г) Після таблиці проставляється відповідне джерело її походження. Якщо таблиця повністю складена автором без використання стороннього матеріалу, тоді пишеться фраза «Складено автором». Якщо матеріали

в таблиці були запозичені із зовнішніх джерел, але структура самої таблиці створена автором та не має аналогів в інших джерелах інформації, то пишеться фраза «Складено автором за матеріалами [цифра]», де цифрою є відповідний номер джерела в списку використаних джерел. Якщо таблиця повністю запозичена автором, то після неї ставиться цифра відповідного джерела в квадратних дужках (*наприклад*, [1]).

Бажано не розривати таблицю між декількома аркушами та переносити таблиці, що за розміром більше 1 аркуша, у додатки.

Оформлення ілюстрацій (рисуноків, графіків, діаграм, іншого ілюстрованого матеріалу) здійснюється наступним чином (*див. додаток Г*): після тексту, з нового рядка з вирівнюванням по центру йде сама ілюстрація по всій ширині сторінки, на наступній з вирівнюванням по центру прописується номер та її назва, що завжди іменується рисунком (Рис.1.1. ... , Рис.1.2. ..., Рис.2.1. ...) без крапки в кінці. Після цього, на новому рядку по центру, вказується джерело походження відповідного рисунка. Принцип нумерації та оформлення джерел у рисуноків повністю співпадає з таблицями.

В основній частині роботи наводяться лише таблиці та ілюстрації, які зроблені здобувачем особисто та обов'язково повинні бути мовою курсової роботи. Використання «скріншотів» є повністю забороненим, допускається їхнє використання лише в додатках курсової роботи, але вони не враховуються в мінімальній кількості ілюстрованого матеріалу, що висувається до курсової роботи.

В) Оформлення формул

Якщо в роботі є місце математичним розрахункам певних показників, тоді стає доцільним вказання математичної формули в її кінцевому вигляді, за якою ці розрахунки були проведені.

Відповідна формула має вигляд математичної формульної конструкції MS Word, розміщується по центру сторінки, з нового рядка. Формули в курсовій роботі підлягають наскрізній нумерації. Номер формули розташовується в круглих дужках і нумерується по правій стороні аркуша на рівні останнього рядка формули за тим же принципом, що й таблиці та рисунки (*див. додаток Г*).

Г) Оформлення посилань на джерела інформації

Увесь наведений в курсовій роботі матеріал, що був запозичений з інших джерел інформації, повинен мати відповідні посилання на джерела, що фігурують у списку використаних джерел в кінці курсової

роботи. На матеріал без посилання може претендувати лише той, в якому йде особиста думка автора та який не спирається на будь-який інший запозичений матеріал.

Посилання наводяться після закінчення викладення відповідного матеріалу (як правило – в кінці відповідного абзацу). Для цього проставляють розташований у квадратних дужках порядковий номер, під яким цей запозичений матеріал знаходиться в списку використаних джерел, разом із номером відповідних сторінок (*прикл. [7, с. 25-27]*) – для багатосторінкових публікацій (книг, підручників, монографій тощо), або номером без сторінки (*прикл. [11]*) – якщо йде посилання на матеріал в наукових періодичних виданнях / матеріалах конференцій / електронних джерелах інформації.

Д) Оформлення списку використаних джерел

Перелік використаних джерел повинен бути оформлений згідно з чинним в Україні Національним стандартом, який містить правила оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі, ДСТУ 8302:2015 (*див. додаток Д*). Згідно з документом, існує два варіанти складання списку використаних джерел:

1) складання в алфавітному порядку джерел у визначеній послідовності:

- закони та нормативно-правові акти України;
- укази Президента України; декрети і постанови Кабінету Міністрів України;
- багатосторінкові публікації вітчизняних авторів: книги, підручники, монографії, збірники документів, статистичні щорічники, бюлетені та інші;
- багатосторінкові публікації іноземних авторів;
- статті вітчизняних авторів у наукових періодичних виданнях та матеріалах наукових конференцій;
- статті іноземних авторів у наукових періодичних виданнях та матеріалах наукових конференцій;
- електронні джерела інформації.

2) за принципом порядку цитування в тексті.

В такому випадку немає вимог щодо типу джерела, послідовність визначається лише принципом появи посилання на відповідне джерело в тексті.

Зразок оформлення списку використаних джерел наведений у додатку Е.

Е) Оформлення додатків

Додатки до курсової роботи розміщуються після списку використаних джерел з нового аркуша та можуть структуруватися декількома частинами, які позначаються в назві послідовними літерами (А, Б, В, Г, Д тощо). Назва додатка міститься в правому куті сторінки (*прикл. Додаток А*). Така частина додатків може містити в собі декілька логічно пов'язаних таблиць або ілюстрацій, які повинні бути оформлені за тим же принципом, що і ілюстрований матеріал в основному розділі роботи.

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є комплексним індивідуальним завданням, в основі якого лежить наукове дослідження, яке виконується в декілька етапів.

1. Визначення теми курсової роботи.

При визначенні теми роботи варто звернути увагу на три компоненти: вибір напрямку дослідження, ознайомлення з існуючим за напрямом дослідження матеріалом, консультація з керівником щодо актуальності та доцільності теми. Здобувач може використовувати рекомендовані теми в рамках свого дослідження (див. додаток Є), але також може запропонувати нові чи редагувати існуючі. Головне, щоб тема відповідала загальній тематиці навчальної дисципліни «Світова економіка», була доцільною та актуальною, цікавою для автора та схваленою науковим керівником.

2. Ознайомлення з науковим та аналітичним матеріалом за обраною темою.

Важливим початковим етапом написання курсової роботи є оцінка наявних матеріалів, які стануть науковою базою роботи. Здобувач повинен чітко розуміти, чи є в наявному доступі наукові публікації, книги, монографії та інший науковий матеріал за обраною темою, яка його актуальність, доцільність і чи зможе він на основі цього матеріалу написати якісну курсову роботу. Це ж стосується і джерел статистичної інформації, які слугуватимуть базою аналітичного дослідження. Якщо здобувач не впевнений, що наявних матеріалів йому вистачить для якісного опанування курсової роботи, рекомендується повернутися до першого етапу і обрати іншу тему роботи.

3. Складання та затвердження плану курсової роботи.

План роботи являє собою чітку, логічну структуру курсової роботи, де буде визначена кількість та назви окремих розділів та підрозділів, у межах яких будуть вирішуватись поставлені наукові завдання. В ньому повинні логічною мірою поєднуватись теоретико-методична, аналітична та конструктивна частини курсової. Формулювання розділів та підрозділів повинні чітко характеризувати той матеріал, що буде в них представлений, лаконічно відображати їх зміст. Робота має складатись із двох розділів, першого теоретичного та другого аналітичного, кожен з яких повинен включати в себе мінімум 2, максимум 4 підрозділи. Кількість підрозділів має бути визначена за принципом доцільності. Підрозділ є логічним, закінченим етапом в рамках курсової роботи, повинен характеризувати важливий для загального результату науковий елемент.

Здобувач самостійно формулює план своєї курсової та представляє в установлені строки на розгляд наукового керівника. Керівник може вносити корективи в план курсової, рекомендувати зміни до структури та/або логіки дослідження та затверджувати відповідну редакцію плану курсової, після якого здобувач може безпосередньо переходити до написання курсової роботи.

4. Збір, опанування та обробка наукового й аналітичного матеріалу.

Головним завданням цього етапу є збір матеріалу відповідно до затвердженої теми.

На етапі збору наукового матеріалу здобувач повинен ознайомитись з декількома джерелами інформації згідно з визначеною темою. При виборі наукової літератури слід врахувати, якою мірою відповідне джерело безпосередньо належить темі дослідження, розкриває чи аналізує її зміст. Рекомендовано використовувати найбільш актуальні та новітні джерела, які видані за останні 5-10 років.

Для написання курсової роботи обираються та вивчаються наукові джерела, що є основою курсової роботи, які після цього складуть її список джерел. Рекомендується спочатку опрацювати наукову літературу, що розкриває теоретичні особливості обраної проблематики (підручники, монографії, теоретичні статті), а потім перейти до прикладної літератури (законодавчі та нормативно-правові акти, статті з конкретних досліджень тематики), далі опанувати статистико-аналітичні джерела.

Наукові праці вчених, спеціалістів, закони та нормативно-правові акти є методологічною та методичною основою роботи над темою. Монографії та статті дозволяють проаналізувати сутність та причинно-наслідкові відносини явищ, що вивчаються. За допомогою статистичних збірників та довідників можна знайти необхідні факти та цифри, що підтверджують теоретичні положення та висновки. Здобувач повинен опрацювати декілька джерел інформації, ознайомившись з різними науковими думками щодо обраної проблематики.

5. Підготовка та написання тексту курсової роботи.

Зібравши відповідний матеріал, здобувач переходить до безпосереднього написання тексту курсової роботи, спираючись на знайдений та відібраний матеріал, враховуючи логіко-структурну схему дослідження (її план). Це найдовший та найскладніший етап написання курсової роботи.

Згідно з планом курсової, систематизується та стилістично формується текст частин курсової роботи, виконуються розрахунки, складаються таблиці та ілюстрований матеріал, обґрунтовуються висновки та пропозиції. В цей період здобувач активно консультується зі своїм керівником.

6. Оформлення курсової роботи.

Маючи закінчений відредагований та стилістично витриманий текст курсової, здобувач переходить до оформлення курсової роботи згідно зі встановленими вимогами (див. пункт 3), послідовно дотримуючись усіх пунктів вимог оформлення.

7. Надання роботи науковому керівникові.

Закінчивши написання та оформлення курсової роботи, здобувач передає текст курсового дослідження своєму науковому керівникові. Після ознайомлення керівник надає свій відгук на курсову роботу, відзначаючи позитивні й негативні сторони роботи, ступінь самостійності та якість формулювання основних положень та висновків, обсяг та доцільність опрацьованої інформації, дотримання вимог щодо змісту й оформлення роботи, а також робить висновок про допуск до захисту.

У разі невідповідності курсової роботи основним вимогам робота має бути перероблена з урахуванням зауважень керівника. Повторно перероблена робота подається керівникові з попереднім відгуком.

8. Підготовка до захисту та захист курсової роботи в комісії.

Під час підготовки до захисту здобувач пише текст доповіді та створює презентацію, в якій наглядно демонструються основні результати роботи.

Під час захисту здобувач робить доповідь, стисло та конкретно представляючи основні результати дослідження, спираючись на ілюстрований матеріал в презентації. Час, який відводиться на виступ, не повинен перевищувати 5-7 хвилин. Доповідь складається з трьох частин: презентація вступу на 1-2 хвилини (обґрунтування вибору теми, мета, завдання дослідження, об'єкт та предмет дослідження, методика дослідження тощо); короткий зміст роботи (2-3 хвилини), послідовно за розділами, з акцентуванням на головних частинах аналізу проблематики; отримані результати – пункти висновків, що виносяться на захист (2-3 хвилини).

Члени комісії можуть ставити запитання з метою визначення рівня опрацювання студентом обраної теми, вміння вести дискусію, обґрунтовувати та відстоювати свою точку зору, чітко відповідати на поставлене запитання. Рекомендована кількість запитань здобувачеві – 2-4 окремі питання. Після відповідей захист закінчується та комісія виставляє аргументовану й обґрунтовану оцінку за курсову роботу.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні критерії оцінювання допущеної до захисту курсової роботи представлено в таблиці.

Таблиця 1

Критерії оцінювання курсової роботи

Критерії оцінки	Бал
Робота здобувача виконана з урахуванням усіх вимог та рекомендацій написання й оформлення, вчасно подана до захисту. Здобувач провів якісне дослідження, показавши високий рівень теоретичних знань з дисципліни, та оволодів навичками науково-дослідницької роботи, а саме: сформулював та осмислив широке коло наукових думок щодо проблематики, зібрав актуальні статистичні дані та провів їх якісний аналіз, використавши різноманітні наукові підходи, логічно та грамотно поєднав викладений матеріал з отриманими результатами. Запропоновані висновки та пропозиції здобувач чітко аргументує на захисті, спираючись на об'єктивні дані та оперуючи наявним матеріалом.	25-30
Курсова робота студента виконана з урахуванням усіх вимог, але в ній іноді зустрічаються певні неточності, граматичні й стилістичні помилки. Здобувач демонструє якісні результати та оволодів навичками дослідження, але в його роботі не повністю простежується авторський підхід: проаналізовано обмежену кількість джерел та теоретичних підходів, відсутній критичний погляд до поставленої проблематики, зібрані та проаналізовані статистичні дані не відображають найбільш актуальний стан предмета дослідження. При формуванні висновків та пропозицій здобувач відчуває певні труднощі в їх повному обґрунтуванні. На захисті демонструє добрі знання з теми дослідження, відповідає на запитання членів комісії.	20-25

Курсова робота здобувача в цілому оформлена згідно з вимогами та вчасно подана до захисту, але в ній часто зустрічаються певні орфографічні та стилістичні помилки й неточності. Матеріал курсової роботи в цілому розкриває обрану тему дослідження, але в ньому односторонньо проаналізовані теоретичні підходи, не вистачає літературного всебічного аналізу, наведених статистичних даних не вистачає повною мірою задля розуміння його актуального стану. Отримані результати та пропозиції мають вкрай суб'єктивний характер, який не спирається на наведений в розділах матеріал, або авторські висновки й пропозиції є недостатньо обґрунтованими. На захисті здобувач демонструє здатність відповісти на поставлені питання загального характеру, але не може аргументовано довести результати свого дослідження.	10-20
Курсова робота здобувача в цілому оформлена згідно з вимогами та вчасно подана до захисту, але в ній часто зустрічаються певні орфографічні та стилістичні помилки й неточності. На захисті здобувач не в змозі відповісти на питання комісії ані загального, ані детального характеру, демонструє повне незнання досліджуваної проблеми, що свідчить про несаможиттєвість виконання курсової роботи та отримання її результатів.	0

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Світова економіка»

на тему: Інтеграційні об'єднання в світовій економіці (на прикладі ЄС)

Здобувача вищої освіти
2 курсу групи УО-21
денної форми навчання
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини» освітньої програми
«Міжнародні економічні відносини»
ПІБ

Керівник: к.е.н., доц. Марченко І.С.

Кількість балів: _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Харків – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК ЕКОНОМІЧНЕ ТА ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ.....	5
1.1. Теоретичні основи міжнародної економічної інтеграції	5
1.2. Еволюційні етапи становлення ЄС як інтеграційого об'єднання	9
1.3. Сучасна будова і структура ЄС	15
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОНОМІКИ ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ	22
2.1. Аналіз сучасного макроекономічного стану країн-членів ЄС	22
2.2. Сучасні проблеми в економічному розвитку ЄС.....	30
2.3. Перспективні напрями подальшого розширення та розвитку ЄС	35
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41
ДОДАТКИ.....	44

РОЗДІЛ 1. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК ЕКОНОМІЧНЕ ТА ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ

1.1. Теоретичні основи міжнародної економічної інтеграції

Інтеграція означає з'єднання окремих частин у загальне ціле. Найважливішою ознакою сьогоденної дійсності є інтенсивний розвиток інтеграційних процесів на різних рівнях. Економічна взаємозалежність держав, інтернаціоналізація продуктивних сил сприяють розвитку інтеграційних процесів в економіці. Основною метою економічної інтеграції як якісно нового і більш складного етапу інтернаціоналізації господарських зв'язків є більш тісне співробітництво і взаємопроникнення окремих національних господарств, забезпечення умов концентрації виробництва [1].

Теоретичні обґрунтування необхідності економічного інтеграційного процесу у країнах з ринковою економікою були запропоновані ще у 70—80-х роках XIX ст. представниками німецької історичної школи — Ф. Лістом, Г. Шмолером, В. Рошером та ін. У 50—60-ті роки XX ст. на проблеми економічної інтеграції звернули свою увагу К. Мейер, Ж. Рюєф, Р. Шуман, А. Паніч, Е. Бенуа, Ж. Моне, Б. Баласса та багато інших [2, с. 68-70].

Таблиця 1.1

Топ-10 найбільших компаній світу Fortune Global 500, 2022 р.

№	Назва ТНК	Сфера діяльності	Річна виручка, млрд дол.
1.	Walmart	Сектор роздрібної торгівлі, США	572,754
2.	Amazon	Сектор роздрібної торгівлі, США	469,822
3.	State Grid	Електромережна компанія, Китай	460,617
4.	Berkshire Hathaway	Фінансовий сектор, США	247,837
5.	Apple	Технологічний сектор, США	265,595
6.	United Health Group	Сектор охорони здоров'я, США	226,247
7.	McKesson	Сектор охорони здоров'я, США	208,357
8.	CVS Health	Сектор охорони здоров'я, США	194,579
9.	AT&T	Сектор телекомунікацій, США	170,756
10.	AmerisourceBergen	Сектор охорони здоров'я, США	167,939

Складено автором за матеріалами [22]

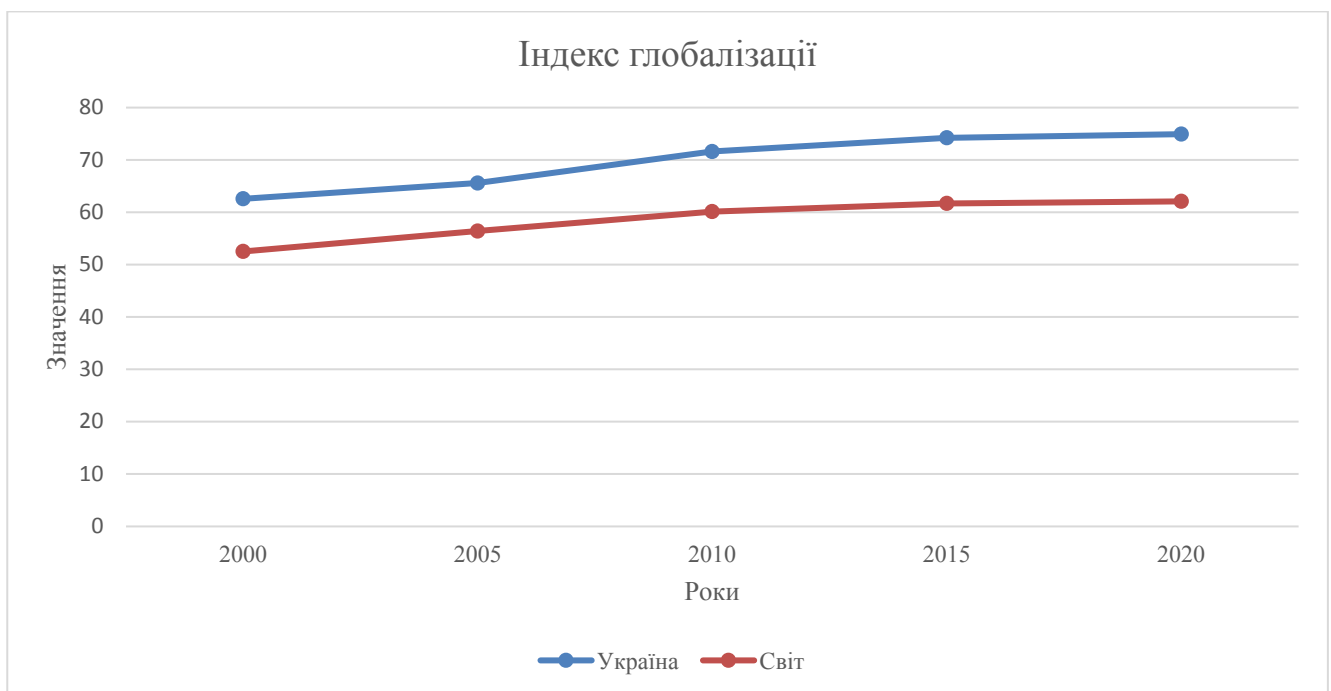

Рис. 2.1. Динаміка індексу глобалізації світу та України, 2000–2020 рр.

Складено автором за матеріалами [27]

$$y_i = m * i + b + e_i, i = 1, 2, \dots, T... (3) [24, \text{с. 79}]$$

Приклади оформлення використаних джерел

Тип джерела	Приклад оформлення
<u>Книги:</u> Один автор	Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: теорія : підруч. для студ. економ. спец. вищ. навч. закл. К. : Либідь, 2008. 408 с.
Два автори	Голіков А. П., Довгаль О. А. Міжнародні економічні відносини : підручник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
Три автори	Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. Економічні відносини : навч. посіб. К. : Знання, 2008. 406 с.
Чотири автори	Економіка зарубіжних країн : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Л. І. Чернобай, А. О. Босак, М. В. Кізло; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2010. 408 с.
П'ять і більше авторів	Світова економіка : підручник для студ. екон. спец. ВНЗ / А. С. Філіпенко [та ін.]; голов. ред. С. В. Головки. К. : Либідь, 2007. 638 с.
Без автора	Євро: економічний вимір інтеграції : [зб. наук. праць / відп. ред. Дергачов О.]. К. : Дата Банк Україна, 2003. 80 с.
Колективні монографії	Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / за ред. О. Довгаль, Н. Казакової. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 472 с.
Словники	Європейський союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. 2-ге вид., оновл. К. : К.І.С., 2006. 138 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017–2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.
Дисертації	Павлюк О. О. Розвиток систем банківського нагляду в країнах Центральної та Східної Європи : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.02. Київ, 2019. 480 с.

Автореферати дисертацій	Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	1. Марченко І. С. Теоретичні передумови формування концепції міжнародної конкурентоспроможності країни // Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 7. С. 98-102. 2. Matyushenko I., Berenda S., Grigorova-Berenda L., Sholom A., Marchenko I. Shifts in high-tech trade between leader-countries and developing countries // Journal of Advanced Research in Law and Economics. Volume X. Issue 8(46). Winter 2019. P. 2429 – 2444.
Тези доповідей, матеріали конференцій	1. Марченко І. С., Кукоба А. О. Роль зовнішньої торгівлі в міграційних процесах країн пострадянського простору // Formation of innovative potential of world science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), November 26, 2021. Tel Aviv, State of Israel: European Scientific Platform. P. 56-57. 2. Марченко І. С., Кочерга М. О. Стан та стримуючі бар'єри розвитку конкурентоспроможності України на світовому ринку // Матеріали XIV науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин». Х., 2019. С. 73-77.
Електронні ресурси	1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Марченко І. С., Погорєлова А. В. Економічний розвиток Італійської республіки в контексті дезінтеграційних процесів в Європейському Союзі [Електронний ресурс] // Матеріали Норвезько-Української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.). Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Посольство Норвегії в Україні. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. URL : http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/14984/2/Marchenko_tezy.pdf

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Закон України «Про альтернативні джерела енергії» від 09.08.2019 №555-IV.
- 2) Барановська В. Є., Берзіна С. В., Богдан О. Д., Возний О. І. На шляху розвитку сталого споживання та виробництва України : метод. посіб. К. : Інтерсервіс, 2013. 72 с.
- 3) Голюков А. П., Довгаль О. А. Міжнародні економічні відносини : підручник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
- 4) Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голюкова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 268 с.
- 5) Бородіна О. Відтворювальна енергетика – перспективи для сільського господарства // Журнал з питань агробізнесу Пропозиція. 2008. № 10. С. 90-94.
- 6) Верховна Рада України [Електронний ресурс]. URL : <http://www.rada.gov.ua/>
- 7) Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 8) Шевцов А., Земляний М., Рязова Т. Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії в Україні у світлі нових європейських ініціатив [Електронний ресурс] // Регіональний філіал НІСД у м. Дніпропетровську. URL : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/november08/2.html>
- 9) Canadian Government Releases Definition of Renewable Energy [Електронний ресурс] // Renewable Energy World. URL : <http://www.renewableenergyworld.com/rea/news/article/2001/12/canadiangovernment-releases-definition-of-renewable-energy-5791>
- 10) Durkay J. State renewable portfolio standards and goals [Електронний ресурс] // National conference of State Legislatures. URL : <http://www.ncsl.org/research/energy/renewable-portfolio-standards.aspx>
- 11) The World Bank [Електронний ресурс]. URL : <http://www.worldbank.org/>

Рекомендовані теми курсової роботи

1. Антиглобалізм: сутність, форми, рушійні сили, перспективи.
2. Валютні кризи і валютні проблеми світової економіки.
3. Взаємозв'язок глобалізації та регіоналізації світової економіки: проблеми та перспективи.
4. Види та особливості діяльності транснаціональних корпорацій.
5. Вплив процесів іноземного інвестування на розвиток національної економіки (на прикладі України або іншої країни).
6. Глобальні проблеми світової економіки та шляхи їх вирішення.
7. Державне регулювання зовнішньої торгівлі України в сучасних умовах.
8. Державне регулювання міжнародної міграції робочої сили: світові тенденції та національні особливості.
9. Динаміка та структура сучасної міжнародної торгівлі.
10. Екологічні проблеми світу: суть, структура та напрямки (шляхи) подолання.
11. Економіка Євросоюзу: проблеми і протиріччя розвитку.
12. Економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
13. Європейський Союз: сучасний стан та перспективи розвитку.
14. Закономірності й особливості розвитку світової економічної системи.
15. Зовнішньоторговельна політика Євросоюзу: проблеми та перспективи.
16. Зовнішньоторговельна політика України: проблеми та перспективи.
17. Індекс людського розвитку як індикатор рівня розвитку економіки країни.
18. Інноваційний розвиток як основа конкурентних переваг транснаціональних корпорацій.
19. Інтеграційні процеси в Центральній і Східній Європі.
20. Конкурентоспроможність країни: індикатори, фактори впливу та напрями підвищення.
21. Конкурентоспроможність України на світовому ринку.
22. Міжнародний валютний фонд та його роль у регулюванні міжнародних валютно-фінансових відносин.
23. Міжнародний консалтинг: суть, форми і фактори розвитку.
24. Міжнародний лізинг: суть, види, форми і фактори розвитку.
25. Міжнародний туризм: структура і роль у розвитку світової економічної системи.
26. Міжнародний франчайзинг: суть і фактори розвитку.
27. Міжнародні фінансові центри та інститути: сутність, види, функції, проблеми та перспективи функціонування.
28. Мотиви, масштаби й основні напрямки діяльності транснаціональних компаній.
29. Напрями підвищення конкурентоспроможності України на сучасному етапі.

30. Основні тенденції розвитку світового ринку науково-технічних ліцензій.
31. Основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.
32. Основні тенденції розвитку світового ринку інжинірингових послуг.
33. Особливості діяльності фінансово-промислових груп: світовий досвід та Україна.
34. Особливості міжнародної зустрічної торгівлі.
35. Особливості міжнародної торгівлі послугами і динаміка її розвитку.
36. Особливості розвитку економік нових країн – учасниць ЄС в сучасних умовах.
37. Особливості розвитку економічних взаємозв'язків у Північній Америці.
38. Особливості розвитку латиноамериканських регіональних інтеграційних процесів.
39. Особливості розвитку сучасного міжнародного руху капіталів.
40. Особливості розвитку сучасного світового ринку трудових ресурсів.
41. Офшорні центри у системі міжнародного бізнесу.
42. Перспективи розширення ЄС та проблеми поглиблення інтеграції.
43. Платіжний баланс і методи його регулювання.
44. Політика лібералізації світової торгівлі та діяльність СОТ.
45. Проблема економічної нерівності у світовій економіці.
46. Проблеми і наслідки глобалізації світового господарства.
47. Проблеми і перспективи загальноєвропейської інтеграції.
48. Проблеми і перспективи розвитку світової економічної інтеграції.
49. Проблеми і протиріччя функціонування сучасного світового господарства.
50. Проблеми конкурентоспроможності українських товарів на світових ринках.
51. Проблеми регулювання міжнародних міграційних процесів.
52. Проблеми ціноутворення в міжнародній торгівлі.
53. Протекціонізм: суть і еволюція форм, користь і шкода.
54. Регулювання міжнародної торгівлі у межах СОТ: тенденції та протиріччя.
55. Роль багатонаціональних і міжрегіональних інститутів у розвитку загальносвітової економічної інтеграції.
56. Роль євро у міжнародній валютно-фінансовій системі.
57. Роль нетарифних засобів у регулюванні зовнішньої торгівлі України.
58. Роль ООН у розвитку світових інтеграційних процесів.
59. Роль посередництва в міжнародній торгівлі.
60. Роль прямих іноземних інвестицій в економічному зростанні України.
61. Роль та місце інвестицій у функціонуванні світової економіки.
62. Роль транснаціональних компаній в економіці країн, що розвиваються.
63. Світова зовнішня заборгованість та зовнішній борг України.
64. Світовий досвід лізингових операцій та можливості його використання в Україні.
65. Світовий ринок високих технологій та позиції України на ньому.
66. Специфіка розвитку інтеграційних процесів в Азії.

67. Стимулювання інноваційної активності: світовий досвід та Україна.
68. Страхові послуги на світовому ринку.
69. Сутність і особливості сучасного протекціонізму.
70. Сучасна міжнародна торгівля в системі світового господарства.
71. Сучасний стан та перспективи розвитку інтеграційного об'єднання USMCA.
72. Сучасні засоби державного стимулювання експорту: світова та українська практика.
73. Сучасні інструменти регулювання міжнародних торгових відносин.
74. Сучасні тенденції регіональних змін у міжнародній торгівлі та її роль в економічному розвитку.
75. Сучасні риси лізингових операцій на світовому ринку послуг.
76. США у світових інтеграційних процесах.
77. Тарифи і тарифні угоди в міжнародній торгівлі.
78. Тенденції в науково-технічній стратегії транснаціональних корпорацій.
79. Товарні біржі в міжнародній торгівлі та механізм їх функціонування.
80. Формування і розвиток світових товарних ринків.

Рекомендовані електронні статистичні джерела інформації

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Eurostat [Електронний ресурс]. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/>
3. Statista [Електронний ресурс]. URL: <https://www.statista.com/>
4. OECD Statistical Resources [Електронний ресурс]. URL: <https://www.oecd.org/sdd/statisticalresources.html>
5. The World Bank DataBank [Електронний ресурс]. URL: <https://databank.worldbank.org/>
6. The World Factbook [Електронний ресурс]. URL: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/>
7. The Observatory of Economic Complexity [Електронний ресурс]. URL: <https://oec.world/>
8. UNCTAD statistics [Електронний ресурс]. URL: <http://unctadstat.unctad.org/>
9. World Economic Forum [Електронний ресурс]. URL: <http://www.weforum.org/>
10. World Trade Organization Stats [Електронний ресурс]. URL: <https://stats.wto.org/>

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

Марченко Іван Сергійович

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Коректор *О. В. Анцибора*
Комп'ютерне верстання *Н. О. Ваніна*
Макет обкладинки *І. М. Дончик*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,09. Наклад 50 пр. Зам. № 205/23

Видавець і виготовлювач
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3367 від 13.01.2009

Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна